

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 18-04-2018

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/2967/18-04-2018

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 33 / 2018

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της στις 27-02-2018, σε συνέχεια της από 06-02-2018 συνεδρίασης, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Πρόεδρος της Αρχής, και τα τακτικά μέλη Κωνσταντίνος Χριστοδούλου, ως εισηγητής, Αντώνιος Συμβώνης, Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης, Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Χαράλαμπος Ανθόπουλος και Ελένη Μαρτσούκου. Στη συνεδρίαση, παρέστη, επίσης, με εντολή του Προέδρου, χωρίς δικαίωμα ψήφου, η Θεοδώρα Τουτζιαράκη, ειδικός επιστήμονας – νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η τράπεζα ATTICA BANK γνωστοποίησε στην Αρχή ότι προέβη σε τιτλοποίηση και μεταβίβαση χαρτοφυλακίου δανείων και πιστώσεων σε οριστική καθυστέρηση στην εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) με την επωνυμία “ARTEMIS SECURITISATION S.A.” (“SPV S.A.”) που εδρεύει στο Λουξεμβούργο, η οποία με σύμβαση ανέθεσε την διαχείριση του εν λόγω χαρτοφυλακίου στην ημεδαπή εταιρεία με την επωνυμία «ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ – ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ» («ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΙΣ Α.Ε.») που εδρεύει στην Αθήνα. Ακολούθως, η ATTICA BANK ζήτησε να ενημερώσει τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται με τις ανωτέρω απαιτήσεις με οποιαδήποτε ιδιότητα (όπως, ενδεικτικά, οφειλέτες/συνοφειλέτες, εγγυητές, εμπράγματοι

οφειλέτες, ειδικοί ή καθολικοί διάδοχοι των ανωτέρω, αντίκλητοι ή πληρεξούσιοι των ανωτέρω κ.α.), ότι τα προσωπικά τους δεδομένα που αφορούν στις ως άνω απαιτήσεις θα διαβιβαστούν από την τράπεζα ATTICA BANK στην SPV S.A. στο πλαίσιο τιτλοποίησης/μεταβίβασης των απαιτήσεων και, κατ' εντολή και για λογαριασμό της τελευταίας, στην εταιρεία ΘΕΑ ARTEMIS A.E. για τον σκοπό της διαχείρισής τους. Η Αρχή δέχθηκε το υποβληθέν αίτημα υπό τους ακόλουθους όρους που αναφέρονται στο διατακτικό της Απόφασης 134/2017 (Γ/ΕΞ/2979-1/17-11-2017): *«2.1. Το κείμενο του υποβληθέντος σχεδίου ενημέρωσης να τροποποιηθεί, ώστε α) να αναφέρονται με σαφήνεια οι κατηγορίες των απαιτήσεων που έχουν τιτλοποιηθεί (π.χ. όλες οι καταγεληθείσες συμβάσεις μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία και οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις από τις είκοσι δανειακές συμβάσεις που θα αναφέρονται μόνο με τον αριθμό τους) προκειμένου τα υποκείμενα των δεδομένων να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν ευχερώς ότι τους αφορά, και β) να αποσαφηνίζεται σε ποιον υπεύθυνο επεξεργασίας μπορούν να απευθύνονται τα υποκείμενα των δεδομένων προκειμένου να ασκήσουν τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης αναφορικά με την τιτλοποίηση και αναφορικά με τη διαχείριση των απαιτήσεων. 2.2. Η εν λόγω ενημέρωση να δημοσιευθεί στις πέντε (5) πανελλαδικής κυκλοφορίας εφημερίδες με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία, τόσο στις έντυπες όσο και στις αντίστοιχες ηλεκτρονικές εκδόσεις αυτών. 2.3. Η εν λόγω ενημέρωση να πραγματοποιηθεί και μέσω των πέντε (5) διαδικτυακών τόπων ειδησεογραφικού χαρακτήρα με την υψηλότερη επισκεψιμότητα στην Ελλάδα. 2.4. Η εν λόγω ενημέρωση να επαναλαμβάνεται ανά μήνα μέχρι να ολοκληρωθεί η διάθεση των σχετικών δεδομένων στην αποδέκτρια Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων και να επαναληφθεί δύο φορές, ανά τρίμηνο, μετά την ολοκλήρωση της διάθεσης. 2.5. Η εν λόγω ενημέρωση να αναρτηθεί, επίσης, στον διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας και να αναπαραχθεί στον διαδικτυακό τόπο της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. 2.6. Να πραγματοποιηθεί, επίσης, εξατομικευμένη ηλεκτρονική ενημέρωση, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), σε όλες τις περιπτώσεις, στις οποίες τούτο καθίσταται εφικτό και ιδίως εφόσον τα σχετικά στοιχεία έχουν χορηγηθεί στην Τράπεζα από τα υποκείμενα των δεδομένων.»*

Από τα συμπληρωματικά στοιχεία που εστάλησαν μετά την έκδοση της Απόφασης 134/2018 (Γ/ΕΙΣ/661/24-01-2018 και Γ/ΕΙΣ/834/30-01-2018), προέκυψε ότι δεν τηρήθηκε πλήρως ο όρος 2.1. αυτής, δεδομένου ότι το κείμενο της ενημέρωσης τροποποιήθηκε και δημοσιεύθηκε με τη διατύπωση *«20 ληξιπρόθεσμων για τα οποία είχαν ληφθεί αποφάσεις καταγγελίας με ημερομηνία 31.03.2017 δανείων και πιστώσεων»*, χωρίς δηλαδή να αναφέρονται οι μοναδικοί αριθμοί ή άλλα προσδιοριστικά στοιχεία των σχετικών

συμβάσεων, ώστε τα υποκείμενα των δεδομένων να μπορούν να αναγνωρίσουν ευχερώς ότι τα αφορά. Κατόπιν τούτου, η τράπεζα ATTICA BANK κλήθηκε νομίμως σε ακρόαση κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον της Αρχής στις 06-02-2018 με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/853/31-01-2018 κλήση και παρέστη. Κατά τη συνεδρίαση, η κληθείσα εξέθεσε προφορικά τις απόψεις της, τις οποίες ανέπτυξε κατόπιν διεξοδικώς με σχετικό υπόμνημά της (υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1165/09-02-2018).

Η Αρχή, μετά από εξέταση όλων των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Στο άρθρο 2 στοιχ. α', β', γ', ζ', η' και ι' του ν. 2472/1997, όπως ισχύει, ορίζονται οι έννοιες των απλών και ευαίσθητων δεδομένων, του υποκειμένου αυτών, του υπεύθυνου επεξεργασίας, του εκτελούντος την επεξεργασία και του αποδέκτη, αντίστοιχα, ενώ στο στοιχ. δ' του ίδιου άρθρου ορίζεται η έννοια της επεξεργασίας, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η «*διαβίβαση, ... ή κάθε άλλης μορφής διάθεση*». Ακολούθως, στο άρθρο 4 του ίδιου νόμου ορίζονται οι βασικές αρχές της επεξεργασίας, ενώ στο άρθρο 5 ορίζονται οι επιμέρους προϋποθέσεις για τη νομιμότητά της. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ίδιου ν. 2472/1997: «*1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία: α. την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του, β. τον σκοπό της επεξεργασίας, γ. τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων, δ. την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης. 2. Εάν για τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί την συνδρομή του υποκειμένου, οφείλει να το ενημερώνει ειδικώς και εγγράφως για τα στοιχεία της παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθώς και για τα δικαιώματά του, σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως και 13 του παρόντος νόμου. Με την αυτή ενημέρωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας γνωστοποιεί στο υποκείμενο εάν υποχρεούται ή όχι να παράσχει τη συνδρομή του, με βάση ποιες διατάξεις, καθώς και για τις τυχόν συνέπειες της αρνήσεώς του. 3. Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.*». Η εκπλήρωση της ανωτέρω υποχρέωσης ενημέρωσης εξειδικεύεται περαιτέρω με την υπ' αριθ. 1/1999

Κανονιστική Πράξη της Αρχής για την «Ενημέρωση υποκειμένου των δεδομένων κατ' άρθρο 11 Ν. 2472/1997» (ΦΕΚ Β' 555/1999), καθώς και με τη διάταξη του άρθρου 24 παρ. 3 του ν. 2472/1997 που, μολονότι είναι μεταβατική διάταξη, αποτυπώνει ευρύτερη και πάγια βούληση του νομοθέτη για τις περιπτώσεις, στις οποίες πρόκειται για «μεγάλο αριθμό υποκειμένων» (βλ. Απόφαση 24/2004 της Αρχής), σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 408/1998 Κανονιστική Πράξη της Αρχής για την «Ενημέρωση υποκειμένων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δια του Τύπου» (ΦΕΚ Β' 1250/1998) που εξειδικεύει τόσο την έννοια «του μεγάλου αριθμού υποκειμένων» ορίζοντας ότι τούτο ισχύει όταν ο αριθμός των ατόμων αυτών είναι ίσος ή υπέρτερος των χιλίων (άρθρο 1) όσο και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να γίνεται η ενημέρωση αυτή (άρθρα 3 και 4).¹

2. Αναφορικά με τον όρο 2.1. της Απόφασης 134/2017, με τις σχετικές προφορικές και έγγραφες διευκρινίσεις της ως προς τον τρόπο ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων που συνδέονται με τις είκοσι (20) συγκεκριμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές η τράπεζα ΑΤΤΙCΑ BANK αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι για όλες τις περιπτώσεις της κατηγορίας αυτής προέβη τον Νοέμβριο και αρχές Δεκεμβρίου 2017 σε ειδική και εξατομικευμένη ενημέρωση, με την αποστολή στους πιστούχους (αλλά και στους εγγυητές) μέσω της υπηρεσίας ταχυμεταφορών ΕΛΤΑ ΠΟΡΤΑ ΠΟΡΤΑ (ΕΛΤΑ Courier) εγγράφων επιστολών ενημέρωσης (βλ. επισυναπτόμενες στο υπόμνημα σχετικές επιστολές με τα αντίστοιχα παραστατικά και τα συνοδευτικά δελτία των ΕΛΤΑ). Επίσης, η Τράπεζα υποστηρίζει ότι εκ των αρχικών είκοσι (20) οφειλετών, των οποίων τιτλοποιήθηκαν/μεταβιβάσθηκαν οι απαιτήσεις της Τράπεζας, η μια περίπτωση εκ παραδρομής είχε περιληφθεί στη σχετική λίστα των μη καταγγελλόμενων δανείων ενώ, κατόπιν μεταγενέστερων ελέγχων, η σύμβασή της είχε καταγγελθεί. Σε όσες δε εκ των ανωτέρω περιπτώσεων (κυρίως εγγυητών) παρά τις επανειλημμένες αποστολές για επίδοση στις υφιστάμενες στα αρχεία ή στους φακέλους της Τράπεζας διευθύνσεις επεστράφησαν από τα ΕΛΤΑ Courier ως ανεπίδοτες, συνεχίζεται η προσπάθεια ανεύρεσης νέων διευθύνσεων προς επίδοσή τους. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η τράπεζα ΑΤΤΙCΑ BANK ενώ είχε τη δυνατότητα να ενημερώσει ατομικώς μεγάλο μέρος των υποκειμένων προσωπικών δεδομένων που ανήκουν στην προαναφερόμενη κατηγορία ζήτησε από την Αρχή την άδεια ενημέρωσης δια του τύπου και για τα υποκείμενα αυτά χωρίς να επιδείξει την απαιτούμενη επιμέλεια για την ατομική ενημέρωσή τους. Με τα δεδομένα αυτά το σχετικό αίτημα υποβλήθηκε καταχρηστικώς. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της Τράπεζας περί

¹ Σημειώνεται δε ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 προτάσσει πλέον ρητώς την αρχή της διαφάνειας της επεξεργασίας και ενισχύει, ακολούθως, το δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου (βλ. άρθρα 5, 13 και 14 του Κανονισμού και αντίστοιχες αιτιολογικές σκέψεις στο προοίμιο αυτού).

καλόπιστης τροποποίησης του κειμένου ενημέρωσης με το προαναφερόμενο περιεχόμενο («20 ληξιπρόθεσμων για τα οποία είχαν ληφθεί αποφάσεις καταγγελίας με ημερομηνία 31.03.2017 δανείων και πιστώσεων», χωρίς δηλαδή να αναφέρονται οι μοναδικοί αριθμοί ή άλλα προσδιοριστικά στοιχεία των σχετικών συμβάσεων) λόγω αμφιβολίας την οποία κατέλειπε, κατά την άποψη της, η «γραμματική διατύπωση» του σχετικού όρου της Απόφασης 134/2017, δεν είναι βάσιμος, διότι από τη σχετική διατύπωση της ως άνω απόφασης καθίσταται σαφές ότι η Αρχή έθεσε ως όρο να αναφέρονται με σαφήνεια οι κατηγορίες των απαιτήσεων που έχουν τιτλοποιηθεί και, ειδικότερα, ως προς τις είκοσι μη καταγγεληθείσες συμβάσεις να «αναφέρονται μόνο με τον αριθμό τους», προκειμένου τα υποκείμενα των δεδομένων να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν **ευχερώς** ότι τους αφορά. Εξάλλου, εφόσον η Τράπεζα διαπίστωσε, όπως ισχυρίζεται, ότι δεν υφίσταται μοναδικός αριθμός συμβάσεων δανείων/πιστώσεων προσδιοριστικός και αναγνωριστικός του είδους, της φύσης του χρόνου σύναψης κλπ των κάθε φύσεως συμβάσεων σε επίπεδο Τράπεζας (δεδομένου ότι κάθε κατάστημά της τηρεί ξεχωριστό μητρώο συμβάσεων από το οποίο αντλεί τον αριθμό των συμβάσεων, συνεπώς, για έναν αριθμό σύμβασης μπορεί να αντιστοιχούν συμβάσεις τουλάχιστον όσα είναι και τα καταστήματα της Τράπεζας), όφειλε να εκπληρώσει τον σχετικό όρο της Απόφασης με κάθε πρόσφορο τρόπο (π.χ. με αναφορά σε αριθμό σύμβασης και κωδικό καταστήματος ή άλλα στοιχεία προσδιοριστικά κάθε σύμβασης).

Η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία του φακέλου, ιδίως το γεγονός ότι η ελεγχόμενη τράπεζα προκάλεσε αναίτια την έκδοση μιας απόφασης δηλώνοντας ότι υπήρχε αντικειμενική αδυναμία να ενημερώσει εξατομικευμένα τα υποκείμενα των δεδομένων στις συγκεκριμένες περιπτώσεις και ζητώντας την κατά προτεραιότητα εξέταση της υπόθεσης λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της, κρίνει ότι πρέπει να απευθυνθεί στην τράπεζα ΑΤΤΙCΑ BANK σχετική σύσταση σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απευθύνει σύσταση στην τράπεζα ΑΤΤΙCΑ BANK να επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια προς εκπλήρωση της θεμελιώδους υποχρέωσής της για ενημέρωση των

υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 2472/1997 σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 1/1999 Κανονιστική Πράξη της Αρχής, ιδίως να εξαντλεί τις δυνατότητες εξατομικευμένης ενημέρωσης πριν την υποβολή αίτησης για την κατ' εξαίρεση ενημέρωση των υποκειμένων δια του τύπου.

Ο Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Μενουδάκος

Η Γραμματέας

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου